

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/268/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219943
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113219943.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu D. F., a.s., U. 8, XXX XX V., C. XX XXX XXX, zastúpeného spoločnosťou Bobák, Bollová a spol. s r.o., advokátska kancelária, Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému R. W., nar. XX.X.XXXX, bytom X. N. XX, XXX XX P., za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO 42 176 778, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 744,66 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove č.k. 13C 34/2014-115 z 30.01.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom v 1/ rade tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1/ rade trovy konania vo výške 221,03 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v 1/ rade JUDr. Ambróza Motyku, advokáta v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 160,71 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 03.02.2012 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, náhradu trov konania účastníkom nepriznal a nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Svoje rozhodnutie týkajúce sa trov vedľajšieho účastníka odôvodnil tým, že vedľajší účastník vstúpil do konania na podporu žalovaného. Odvodzujúc od postavenia vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval na strane žalovaného, mohol odvodiť aj nárok na priznanie náhrady trov konania. Vo veci mal žalovaný len čiastočný úspech, vedľajší účastník, mal tak nárok na náhradu len v pomernej časti trov konania potrebných na účelné bránenie alebo uplatňovanie práva účastníka, na strane ktorého vystupoval. Súd prvého stupňa považoval tieto trovy za neúčelné, a preto vedľajšiemu účastníkovi tieto nepriznal. Poukázal na to, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa „HOOS“ vo svojom poslednom písomnom podaní síce uviedol, že do konania vstupuje iba ohľadne samostatného nároku titulom náhrady škody, kde mal napokon žalovaný plný úspech, procesné predpisy v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. však neumožňujú vedľajším účastníkom vstup do konania iba ohľadom časti predmetu konania, ale len popri účastníkovi, teda v rozsahu jeho postavenia. Konanie pritom tvorí jeden celok, jeho predmet i žalovaných určuje žalobca, ktorý je pánom sporu. V tejto súvislosti na podporu záveru o vstupe vedľajšieho účastníka do celého konania, súd poukazuje aj na to, že vedľajší účastník do konania vstúpil už svojim prvým podaním, a to neobmedzene a aj v písomnom podaní z 18.10.2013 vzniesol námietku premlčania celej uplatnenej pohľadávky žalobcu. Aj pri výpočte trov právneho zastúpenia za tarifnú hodnotu úkonu považoval výšku peňažného plnenia určenú už pri začatí poskytovania právnej služby. Pri posudzovaní účelnosti uplatnených trov konania súd prvého stupňa prihliadol na celkový predmet konania, postavenie konajúcich subjektov a povahu a účelnosť ich úkonov vo vzťahu k ich

potrebe na uplatňovanie alebo bránenie práva žalovaného, a k priebehu a výsledku konania. Poukázal na to, že pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania sú upravené ustanovením § 142 až 150 O.s.p.. Vo všetkých prípadoch platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné za účelne uplatňované. Pojem účelnosť možno chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov, ktoré nesúvisia s konaním. Poukázal ak na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 9/2013. Vyššie uvedené pritom je potrebné dôsledne hodnotiť v súvislosti s trovami vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstupuje dobrovoľne a princípom proporcionality právnej istoty a predvídateľnosti práva. Žalobca síce nenesie zodpovednosť za výsledok konania a s tým spojené trovy, nemôže ale predvídať vstup vedľajších účastníkov konania a regulovať ich počet, ktorý je prakticky neobmedzený a ktorým povinná náhrada všetkých ich trov by bola v rozpore s princípom spravodlivosti. Vychádzajúc zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, preto treba prihliadať na primeranosť súvisiacu s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Preto sa to premieňa do dôsledného posúdenia, či bolo spôsobilé priviesť účastníkov, popri ktorom vedľajší účastník konania sa zúčastňuje priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a teda významné na uplatňovanie alebo bránenie jeho práva, je potrebné priaznivejšie rozhodnutie vo veci, či už z hľadiska procesného, alebo z hľadiska hospodárnosti, na tento účel aj efektívne vynaložené. Súd prvého stupňa poukázal na to, že sa stotožňuje so závermi Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, ktoré sú skutkovo a právne takmer totožné, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej ktorej veci, nemožno považovať za nevyhnutne vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Poukázal na rozhodnutie 6Mcd0 9/2013. V konkrétnej veci vedľajší účastníci náhradu trov konania uplatnili už za samotný vstup do konania, ako prevzatie a prípravu zastúpenia pri všeobecne formulovanom odpore proti platobnému rozkazu, za odvolanie proti uzneseniu o odmietnutí jeho odporu a za vyjadrenie, v ktorom len všeobecne rozvádzal predpoklady zodpovednosti za škodu a spochybnil jej výpočet. Za stavu, keď už súdu z úradnej povinnosti prihliadajú na premlčanie, resp. nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku voči spotrebiteľovi, vedľajšiemu účastníkovi tvrdené premlčanie a ani neprijateľné zmluvné podmienky, vrátane neprípustnosti vydania platobného rozkazu na základe týchto podmienok, súd ani nezistil. Uplatnené úkony iba zbytočne zdeklarovali všeobecné právo, resp. právne posúdenie s poukazom na zásadu jura novit curia. Z obsahu týchto úkonov vyplýva, že sa týkali a boli vypracované a uplatňované hromadne. Preto nemožno tieto trovy konania považovať za účelné. Za situácie, keď v poslednom písomnom podaní vedľajší účastník zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania a že prípadného pojednávania sa on ani jeho zástupca nezúčastní a žiadal konať v ich neprítomnosti na zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu napĺňajú charakter tzv. hromadných vecí, sa javí zároveň ako odporujúce rozumnosť a tiež zneužitie práva na právnu ochranu. Len pre úplnosť súd prvého stupňa dodal, že rovnakým postupom, v tomto prípade, nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia ani prípadne úspešnému žalobcovi, nakoľko jeho zastúpenie advokátom je formálne a neúčelné.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník. Vedľajší účastník, konkrétne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa „HOOS“, Nám. legionárov 5, Prešov. Odvolací súd preskúmal tento výrok (§ 206 ods. 2 O.s.p.), ostatné výroky ako také neboli napadnuté odvolaním a nadobudli právoplatnosť.

V svojom odvolaní uviedol, že predovšetkým v predmetnom konaní ide o spojenie dvoch samostatných nárokov, pričom oba nároky by mohli byť predmetom samostatných žalôb, konkrétne nárok na zaplatenie za poskytnuté služby a nárok na náhradu škody, pričom vedľajší účastník svoj vstup zadefinoval iba do časti konania o zaplatenie náhrady škody. Žalobca z dôvodu hospodárnosti úplne legitímne spojil tieto dva nároky do jednej žaloby. Vedľajší účastník však nemá inú možnosť ako vstúpiť do celého konania, ktorý obsahuje v sebe oba nároky. Žalobca zo svojej vôle spojil tieto dva nároky do jednej žaloby, a preto nie je možné od vedľajšieho účastníka spravodlivo žiadať, aby vystupoval na podporu žalovaného v takomto konaní aj pri žalobcom uplatňovanom nároku na zaplatenie elektronických komunikačných služieb, keďže tento nárok je opodstatnený a nie sú v ňom porušované práva spotrebiteľa. V tomto spojenom konaní o dvoch nárokoch vstúpil vedľajší účastník do konania len vo vzťahu k nároku na náhradu škody. Práve v tejto časti považoval svoj vstup za dôvodný, pretože došlo k porušovaniu práva spotrebiteľa a naplneniu ustanovenia § 93 ods. 4 veta druhá O.s.p., že koná iba sám za seba. Poukázal na ustálenú súdnu prax, ktorá reagovala na to, že obsahom konania pred súdom sú samostatné čiastkové nároky a s touto ich samostatnosťou treba počítať aj pri rozhodovaní o trovách konania

ako rozhodnutie R28 z roku 1970, R53/1993, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Mcd0 20/2010, trovy konania o civilnom procese mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie, str. 54 a 55 z roku 1997, autorov Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 14Co 11/2013 a príkladno aj ďalšie rozhodnutia odvolacích súdov v Prešove a v Banskej Bystrici. V odôvodnení o náhrade trov konštatoval, že súd ex offio prihliada na oslabenie nároku dodávateľa podľa ustanovenia § 5b zákona 250/2007 Zb., ktoré do účinnosti vstúpilo až 01.05.2014 a vedľajší účastník vstúpil do konania už 23.08.2013. Zároveň poukázal na to, že ak by do konania nevstúpil a nepodal odpor voči platobnému rozkazu, žalovaný by bol žalobcovi povinný zaplatiť celý predmet žaloby, teda aj nedôvodný nárok na náhradu škody. Poukázal na to, že vedľajšiemu účastníkovi nebol spolu s platobným rozkazom doručený návrh na začatie konania a z uvedeného potom namietal premlčanie a neprijateľné zmluvné podmienky len z opatrnosti. V tejto súvislosti poukázal aj na záväzný pokyn odvolacieho súdu, ktorý rozhodoval o odvolaní vedľajšieho účastníka voči odmietnutému odporu, voči platobnému rozkazu 4Co 13/2014. Akonáhle vedľajšiemu účastníkovi bol návrh doručený, hneď sa vyjadril s tým, že vstupuje do konania v časti náhrady škody. Úplne zbytočne považoval vedľajší účastník konštatovanie súdu prvého stupňa o zásade, že súd pozná právo, ak by sa pripustil tento argument súdu prvého stupňa, potom by právne zastúpenie účastníkov konania ako také stratilo význam, pretože súd prvého stupňa vždy rozhoduje podľa zákona a spravodlivo. V tejto argumentácii poukázal príkladno na rozhodnutie 1Co 280/2014. Zároveň poukázal, že napriek zásade iura novit curia bol žalobcovi v platobnom rozkaze v tejto veci priznaný aj nárok na náhradu škody. Súd prvého stupňa o nedôvodnosti náhrady škody rozhodol až po právnej argumentácii vedľajšieho účastníka vo vyjadrení z 10.10.2014. Pokiaľ ide o to, že argumentoval súd prvého stupňa opakovanými podaniami a vstupovaniami do konania v obdobných prípadoch je potrebné zdôrazniť, že vedľajší účastník tento spor nezačal a nevyvolal, ak žalobca podal takú typovo nenáročnú formulárovú žalobu, vedľajší účastník nemal inú možnosť, len v týchto veciach obdobnou právnou argumentáciou reagovať a následne súd vo veci vydal opakovane, ako aj v iných veciach obdobné rozhodnutie s právne rovnakou argumentáciou. Ak by vedľajší účastník nestupoval do takýchto konaní, ktoré na návrh žalobcu prebiehajú na území celého Slovenska, ktorý dlhodobo a bez akýchkoľvek rozpakov uplatňuje pohľadávky z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. nedôvodne uplatňuje nárok na náhradu škody, nevie si predstaviť ako inak by mal reagovať, resp. akú právnu formuláciu vedľajší účastník v konaní použiť. V tejto súvislosti citoval uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica 13Co 193/2012. Tento argument súdu, že by postupoval rovnako voči trovám žalobcu je rozdielny s realitou, keďže v platobnom rozkaze, ktorý vo veci vydal dňa 26.09.2013 priznal aj náhradu trov konania bez akýchkoľvek problémov. K zamietnutiu žaloby v časti nedôvodného nároku došlo len vďaka pôsobeniu vedľajšieho účastníka v tomto konaní, ktorý účinne bránil práva spotrebiteľa v časti uplatneného nároku na náhradu škody. Opakovane zdôraznil, že ak by nepodal odpor voči platobnému rozkazu žalobcovi by priznal aj nárok na náhradu škody. Citoval rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 6Co 204/2012, ako aj opakovane výňatok z článku o trovách konania v civilnom procese autorov Jána Mazáka a Ľudovíta Šoltýsa. V závere poukázal na to, že náhrada trov konania je aj istou sankčnou náhradou nákladov konania, čo vo svojom rozhodnutí konštatuje aj jednak Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 7Mcd0 4/2010 a Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí II. ÚS 281/2011. Kto navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a priznať mu náhradu trov prvostupňového konania vo výške 221,03 eur a tiež priznať náhradu trov konania odvolacieho za jeden úkon právnej služby, t.j. odvolanie proti výroku o náhrade trov konania, a to v polovici podľa § 13a ods. 2 písm. b) Advokátskej tarify a jedenkrát režijný paušál, 20 % DPH, spolu trovy odvolacieho konania 32,98 eur.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Neboli podmienky na to, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, a to z toho dôvodu, že súd prvého stupňa na základe zistených skutočností dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, a preto vznikli podmienky na zmenu súdneho rozhodnutia podľa § 220 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby,

ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa na účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov (§ 142 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.), ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (§ 142 ods. 3 O.s.p.), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí.

Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 11/2011 zo dňa 11.10.2012, tiež Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs: Trovy konania v civilnom procese, Mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie, str. 54, 55, 1997, cit. „Nie je možné považovať za čiastočný úspech, ak žaloba, v ktorej sa uplatnili viaceré nároky, bola čiastočne úspešná a čiastočne sa zamietla tak, že úspech i neúspech sa týkali samostatných nárokov (samostatných právnych dôvodov žaloby). V takom prípade sa plný úspech alebo čiastočný úspech vo veci skúma so zreteľom na každý nárok, ktorý by ináč mohol byť samostatne uplatnený. Taký prístup by mal nájsť aj vyjadrenie vo výroku o náhrade trov konania.“

Vedľajší účastníci vstúpili do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastníci namietali iba náhradu škody ako modifikovanú zmluvnú pokutu právoplatne judikovanú ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve poukazujúc na ust. § 53a OZ (čl. 47, 52).

Procesná aktivita oboch vedľajších účastníkov súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Súdy už právoplatne judikovali, že je neprijateľné obchádzať neprijateľnú zmluvnú pokutu prostredníctvom inštitútu náhrady škody (porov. veci vedené pred OS Košice - okolie sp. zn. 17C/294/2012, OS Trenčín sp. zn. 27C/11/2013, KS v Prešove sp. zn. 6Co 67/2013). Žalobca evidentne tento stav nerešpektuje. Súd síce nie je viazaný rozhodnutím iného súdu o neprijateľnosti zmluvnej pokuty, je však v demokratickej spoločnosti neakceptovateľné, aby sa tolerovalo recidívne konanie dodávateľa, ktoré obchádza princípy súkromného práva. Zdá sa, že proti recidíve v používaní nekalých obchodných praktík sa nevedú žiadne konania dohľadových orgánov a tak súkromnoprávny inštitút náhrady trov konania (a jeho odradzujúca funkcia) je o to viac významnejší.

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu

a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu).

Vedľajší účastníci vstúpili do konania a podľa ich podaní sa sústredili na zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľnej a zakázanej neprijateľnej zmluvnej podmienky zmodifikovanej do náhrady škody (porov. C-618/10 Banco Español). Vyjadrili sa k predmetnej právnej veci bez zreteľa na to, že ochranu žalovanej poskytuje tiež vstupom do konania iný vedľajší účastník.

Odvolačný súd by sa stotožnil so žalobcom, ak by vedľajší účastníci bránili spotrebiteľa aj pred plnením povinnosti zaplatiť cenu za prijatú službu. O takýto prípad sa ale v predmetnej veci nejedná. Rovnako nejde o prípad, že by vedľajší účastníci mali snahu navyšovať trovy konania spoločnou účasťou v konaní. Ako je z obsahu spisu zrejmé, ich snahou bolo zbaviť spotrebiteľku svojim podaniami účinkov neprijateľnou zmluvnej podmienky v modifikovanej podobe uplatnenej ako náhrada škody. Obrana vedľajších účastníkov bola opodstatnená a žaloba v časti o náhradu škody bola zamietnutá.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Vedľajší účastníci ako osoba konajúca sama za seba boli z procesného hľadiska plne úspešní, a preto im náhrada trov konania prináleží zo základu, ktorý korešponduje uplatnenej náhrade škody. Nesprávny je názor odvolateľa, že rozhodnutie prvostupňového súdu malo byť založené na posúdení pomerného úspechu žalovanej (§ 142 ods. 2 O.s.p.), ktorý mal byť následne premietnutý aj do pomerného úspechu vedľajšieho účastníka.

Procesný kódex explicitne neupravuje vzťahy ohľadne (ne)možnosti vedľajšieho intervienta nezúčastniť sa konania čo do tej časti pohľadávky, ktorej neodporuje.

Za takéhoto stavu je striktné uplatňovanie § 142 ods. 2 O.s.p. zohľadňujúce formalisticky predmet konania v celom rozsahu na účely trov združenia celkom zjavne nespravodlivé. Vôbec by sa nezohľadnili úspešné úkony združenia, dokonca by mohli vzniknúť až absurdné situácie, kedy by združenie vstúpilo do konania s cieľom podporiť neinformovaného spotrebiteľa v spore pri ochrane v drobnej časti a napriek úspešnému presadeniu spotrebiteľského práva by združenie malo platiť trovy, keďže úspech bol v

podľa pomere k neúspechu spotrebiteľa len nepatrný (1% - 99%). Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa združenie má podporiť a z uvedenej zásady treba vychádzať aj v predmetnej veci.

Vo svetle princípu vychádzajúceho z čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je plne opodstatnené priznať združeniu náhradu nákladov za v celom rozsahu úspešné presadenie spotrebiteľského práva.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podanou žalobou uplatnil nárok voči žalovanému na zaplatenie sumy 744,66 eur s príslušenstvom a trovami konania. Žalovaná suma predstavovala na zaplatenie neuhradených poskytnutých služieb za september až november 2011 vo výške 164,71 eur a náhradu škody vo výške 583,95 eur. Vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa „HOOS“, Nám. legionárov 5, Prešov oznámil svoj vstup do konania 23.08.2013. Dňa 02.10.2013 mu bol doručený platobný rozkaz, ktorým súd prvého stupňa žalobe v celom rozsahu vyhovel. Vedľajší účastník podal odpor voči platobnému rozkazu, ktorý následne bol odmietnutý uznesením súdu prvého stupňa 13Ro 272/2013-60 zo dňa 06.11.2013. Proti tomuto odmietnutému odporu podal odvolanie vedľajší účastník a následne bolo toto uznesenie o odmietnutí odporu zrušené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 4Co 13/2014-75 z 26.02.2014. Na žiadosť vedľajšieho účastníka 18.09.2014 bol doručovaný návrh na začatie konania vedľajšiemu účastníkovi dňa 30.09.2014. Následne vo veci súd prvého stupňa vyhlásil rozsudok, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť nárok žalobcu za poskytnuté služby a zamietol žalobu v prevyšujúcej časti týkajúcej sa nároku na náhradu škody.

Vzhľadom na to, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa priznal tak vedľajšiemu účastníkovi trovy konania z prvostupňového konania za štyri meritórne úkony podľa § 10 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Zb. (ďalej len advokátskej tarify). Išlo o trovy právneho zastúpenia za meritórne úkony, prevzatie a prípravu, odpor voči platobnému rozkazu, odvolanie voči odmietnutému odporu a vyjadrenie vo veci z hodnoty sporu 583,95 eur, jeden úkon právnej služby predstavoval sumu 38,18 eur. K tomu priznal režijný paušál podľa § 16 ods. 3 Advokátskej tarify v roku 2013 3 x 7,81 eur a v roku 2014 1 x 8,04 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 184,19 eur a k tomu pripočítal podľa § 18 ods. 3 Advokátskej tarify 20 % DPH, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka je platcom DPH vo výške 36,84 eur, a tak spolu trovy právneho zastúpenia priznal v sume 221,03 eur.

Zároveň priznal aj išlo o trovy odvolacieho konania podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle zásady úspechu. V odvolacom konaní mal úspech vedľajší účastník, ktorý priznal aj jeden úkon právnej služby podľa § 13a ods. 2 písm. b) Advokátskej tarify, keďže išlo o odvolanie len voči výroku o trovách konania, teda 1 z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, t.j. 19,09 eur za podané odvolanie a 1 x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 Advokátskej tarify 8,39 eur, k tomu podľa § 18 ods. 3 Advokátskej tarify 20 % DPH, čo je 5,5 eur a trovy odvolacieho konania tak činili 32,98 eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.